

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/237/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216509
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216509.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava I. Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporkyňi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 18. novembra 2013 pod č. k. 12C/58/2013-41 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol žalobu, ktorou sa navrhovateľka domáhala od odporkyne zaplatenia škody v sume 5.231,83 eura a nemajetkovej ujmy v sume 1.046,37 eura z dôvodu, že Okresný súd Levice o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol po 61 dňoch od jej podania. V dôvodoch svojho písomného rozhodnutia poukázal na výsledky vykonaného dokazovania najmä na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 7Er/1079/2012, z ktorého zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná dňa 28.08.2012. O jej návrhu rozhodol exekučný súd uznesením zo dňa 04.09.2012 tak, že žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol. Voči uvedenému uzneseniu oprávnená podala odvolanie, exekučné konanie nie je právoplatne zastavené. Rozhodnuté bolo po 6 dňoch od podania žiadosti o udelenie poverenia. V ďalšej časti prvostupňový súd poukázal na ust. § 4, § 5, § 9, § 15, § 16, § 17, § 19 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a § 41, § 44 Exekučného poriadku. Nárok navrhovateľky nepovažoval za premlčaný, pretože exekúcia bola začatá v roku 2010 a navrhovateľka sa domáhala predbežného prerokovania v roku 2012. Ďalej uviedol, že navrhovateľka sa domáhala výlučne škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia došlo po uplynutí 15-dňovej zákonnej lehote. Preto neskúmal, či v danom prípade došlo k prietahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehote, z akého dôvodu a či je dôvod na priznanie nároku na náhradu škody, ak nejaká škoda vznikla. Poukázal na ustanovenia § 44 ods. 1, 2 v časoch účinných od 01.02.2002 až do účinnosti poslednej novely citovaného ustanovenia od 01.06.2011 a dospel k záveru, že v čase podania žiadosti o udelenie poverenie (t.j. 28.02.2012) citované ustanovenie neupravovalo lehotu na vydanie poverenia, pokiaľ ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP. V danom prípade bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, tak lehota na vydanie poverenia v lehote 15 dní sa na daný prípad nevzťahovala, neexistovala. V exekučnom konaní bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá a pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia žiadna zákonná lehota neexistuje. Okrem toho exekučný súd o nej rozhodol v lehote 6 dní od jej podania. Účastníkom

exekučného konania rozhodnutím v uvedenej lehote nevznikol stav právnej neistoty. Navrhovateľkou tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná a žiadnym spôsobom nepreukázala zníženie svojho majetku. Prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie na tom, že v rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov konania, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku. Ďalej uviedol, že konštatovanie o tom, že vo veci išlo o prietah nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. V závere rozhodnutia uviedol, že žiadna škoda navrhovateľke nevznikla, a ak by aj reálne nejakú škodu dokladovala, nepreukázala by priamu spojitosť s nedodržaním údajnej zákonnej lehoty na vydanie poverenia. V časti týkajúcej sa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uviedol, že navrhovateľka sa nemôže domáhať nároku v zmysle citovaného ustanovenia z dôvodu, že podľa nej exekučný súd nesprávne zdôvodnil rozhodnutie, resp. nesprávne aplikoval právne normy Slovenskej republiky alebo Európskej únie. Z uvedených dôvodov návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože si ich neuplatnila.

Navrhovateľka podala v zákonnej lehote odvolanie proti rozsudku. Odvolanie zdôvodnila ust. § 221 ods. 1 OSP s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP tým, že v konaní došlo k vadám, a to k vade - odňatie možnosti konať účastníkovi, v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP) a neúplne zisteným skutkovým stavom, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP), nesprávneho rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

V prvom bode svoje odvolanie navrhovateľka zdôvodnila ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. a uviedla, že zásadne namieta skutočnosť, keď súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou, obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. Podľa jej názoru, súd bol jednoznačne pri svojom rozhodnutí viazaný ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom zák. č. 412/2012 Z. z. Svojim rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedla, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej jej nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy je anulovaný značnou nedôveryhodnosťou. Uviedla, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Nemala k dispozícii exekučný spis a tak mohla niektoré skutočnosti len usudzovať. Preto označila ako dôkaz exekučný spis. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. K otázke trvania stavu právnej neistoty uviedla, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Právna istota ohľadne riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. V závere uviedla, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritorne rozhodnutie. Poukázala na stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburku, z ktorej vyplýva, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod. Ďalej uviedla, že štrasburský súd uviedol, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu jej a to vo forme tej, že nepresadzovala vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k prerokovaniu veci v primeranej lehote. Ona takýto záväzok nemá. Z uvedených dôvodov a vzhľadom na vytknuté procesné chyby žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky v ust. § 213 ods. 2 - 7 (§ 213 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 OSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Navrhovateľka zdôvodnila svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP tým, že mala za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to k vade konania spočívajúcej v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetom dôvodu odvolania sú tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Navrhovateľka v dôvodoch svojho odvolania ani nezdôvodnila, v čom videla uvedenú vadu konania. Odvolací súd preto podrobil preskúmaniu odvolací dôvod navrhovateľky a dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v priebehu konania nedopustil žiadnej vady namietanej navrhovateľkou v dôvodoch svojho odvolania. Vzhľadom k tomu, že nezistil vady konania, pre ktoré by musel zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu, podrobil rozhodnutie súdu prvého stupňa meritórnemu preskúmaniu a zaoberal sa ďalšími dôvodmi odvolania navrhovateľky, spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a následne vec nesprávne právne posúdil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Jozef Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresný súd Levice 28.08.2012. Návrh na vykonanie exekúcie oprávnená spísala do zápisnice pred súdnym exekútorom 13.07.2012. Súd následne uznesením zo 04.09.2012. pod č. k. 7Er/1079/2012-11 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Navrhovateľka podala proti uzneseniu odvolanie, exekučné konanie nie je zastavené.

Navrhovateľka sa domáhala svojho nároku titulom, že nebolo vydané rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že v čase podanie žiadosti o udelenie poverenie neexistovala 15 dňová lehota na vydanie poverenia, ak bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a nikdy neexistovala lehota na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (novela prijatá zákonom č. 144/2010 Z.z. od 01.06.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Citované ustanovenie bolo novelizované zákonom zákon č. 102/2011 Z. z. účinným od 01.06.2011, ktorý iba zmenil prvú vetu citovaného ustanovenia a tretia veta zostala bez zmeny a takto platila od 09.11.1999, kedy zák. č. 280/1999 Z.z. bolo zmenené ust. § 44 EP.

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľky o extenzívnom výklade ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa názoru odvolacieho súdu, toto ustanovenie nie je možné vykladať extenzívne. Upravuje totiž 15 - dňovú lehotu len na vydanie poverenia. Tejto jednoznačnosti výkladu nasvedčuje tretia veta, do ktorej zákonodarca samostatne upravil zamietnutie poverenia. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu upraviť lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, upravil by ju v druhej vete citovaného ustanovenia a nie samostatne v tretej vete. Pri výklade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku treba vychádzať a zohľadniť, že tento právny predpis je procesnou normou, teda normou verejného práva, upravujúcou postup súdneho exekútora ako štátom určenej osoby, na vykonanie núteného výkonu rozhodnutia. Pre výklad a aplikáciu tohto právneho predpisu platí článok 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej štátne orgány môžu konať len na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. To, že zákonodarca neupravil lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia vyplýva z doslovného jazykového výkladu citovaného ustanovenia, podľa ktorého sa 15 - dňová lehota vzťahovala len na vydanie poverenia. Pokiaľ by mal zákonodarca úmysel, aby sa 15 - dňová lehota na vydanie poverenia upravená v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vzťahovala aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, bol by to výslovne stanovil v druhej vete a nie tretej vete citovaného ustanovenia tak, ako to explicitne zakotvil v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť či už pozitívne alebo negatívne v tam stanovenej lehote.

Žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Vzhľadom na záver prijatý oboma súdmi, že 15- dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu jeho povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Okrem toho, žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá v lehote 6 dní od podania žiadosti, preto navrhovateľkou uplatňovaný nárok založený na nerozhodnutí v zákonnej lehote nie je daný.

Odvolací súd je podľa § 212 ods.1 OSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preto k jednotlivým odvolacím dôvodom navrhovateľky dodáva:

Nestotožnil s dôvodmi odvolania navrhovateľky v časti týkajúcej sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. uskutočnenej zák. č. 412/2012 Z. z. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho písomného rozhodnutia citoval ust. § 9 ods. 1 a § 9 ods. 2 do novely prijatej zák. č. 412/2012 Z. z.. Z obsahu zdôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu teda jednoznačne vyplýva, že na daný právny stav správne aplikoval platnú právnu normu, preto odvolanie navrhovateľky v tejto časti nie je dôvodné. Odvolací súd v tejto časti poukazuje na dôvodnú správu k § 9 ods. 2 zák. č. 412/2012 Z. z., z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd SR. Aj keď novela v § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní, odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu v tom, že ju použil výkladovo pri aplikácii pôvodného znenia zákona.

Ďalším dôvodom odvolania navrhovateľky bolo zamietnutie návrhu prvostupňovým súdom založeným na nedôveryhodnosti údajov. Odvolací súd sa s týmto odvolacím dôvodom vôbec nestotožnil, pretože prvostupňový súd vo veci vykonal riadne dokazovanie, oboznámil sa s obsahom celého spisu

exekučného súdu, správne zistil skutkový stav, použil správny právny predpis a správne ho aj aplikoval na daný prípad. Svoje rozhodnutie nezaložil na uvedenom dôvode tvrdenom navrhovateľkou v dôvodoch svojho písomného odvolania.

K odvolaniu navrhovateľky, týkajúceho sa stavu trvania právnej neistoty odvolací súd dodáva, že navrhovateľke nemohol vzniknúť stav právnej neistoty, nakoľko právna neistota je odstránená až vydaním rozhodnutia vo veci. Odvolací súd poznamenáva, že titulom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľka uplatňovala svoj nárok na vydanie poverenia na základe nulitného právneho aktu, pre ktorý bude exekučné konanie zastavené. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 a § 151 ods. 1 veta prvá OSP tak, že odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože takýto nárok v priebehu konania neuplatnila.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.